

**ONDERBOUWING GEKKENWERK (2012),
Werkdocument 2.**

**Praktijk- en rapportenboekjes voor leerlingen voor Diploma B
1920-1986**

PRACTIJK EN RAPPORTENBOEKJE VAN DEN LEERLING B 1920

Uit het Rapport met het Prae-advies van de Commissie voor zaken van ziekenverpleging van de Centrale Gezondheids Raad (de heren Dr. W.M. Pijnappel, Dr. H.J. Laméris, Mr. Dr. H. Reuijl, Dr. D. Schermers, Dr. N. P. van Spanje, en Dr. C. Winkler) d.d. 16-2-1920, inzake regeling van de opleiding en examens van de verplegenden in de krankzinnigengestichten en aanverwante inrichtingen.

Termijn van werkzaamheid op de verschillende afdelingen

Verslag van vorderingen en het gedrag (elk jaar in te vullen) Vorderingen, Gedrag, IJver

Goed verrichte handgrepen (3 maal af te tekenen tijdens de opleiding, vetgedrukte ook in A, let in dit kader op nummer 30 en 31):

1. Bed opmaken van gewone patiënten
2. Idem onzindelijke patiënten
3. Idem patiënten met decubitus
4. Idem met epilepsie
5. Idem met hartziekte
6. Idem zwaar zieke patiënten
7. Aanleggen van een laken als luier
8. Aan- en uitkleden verlamde patiënten
9. Idem patiënten met gebroken arm of been
10. Waterkruik vullen en dekenboog stellen
- 11. IJsblaas vullen en aanleggen**
- 12. Waterbed gereed maken**
13. Vullen van ballonspuit en luchtring
14. Aanleggen ondersteek, slof en urinaal
15. Glycerinespuitje geven
- 16. Reinigings-lavement geven**
- 17. Olie-lavement geven**
- 18. Hoog lavement geven**
- 19. Voedings-lavement geven**
20. Het maken en zetten van steekpilletjes
- 21. Urine meten en soortelijk gewicht bepalen**
- 22. Temperatuur opnemen en kromme maken**
23. Pols waarnemen en kromme maken
24. Ademhaling tellen en kromme maken
25. Mondreiniging bij zwaar zieken
26. Ingeven van drankjes, poeders en pillen
- 27. Patiënt van de grond optillen**
- 28. Patiënt uit vigilante of automobiel halen**
- 29. Patiënt per brancard vervoeren**
30. Hulp bij stervenden
31. Afleggen van een lijk
- 32. Reinigingsbad geven**
- 33. Rustbad geven**
- 34. Bad met koude overgieting geven**
35. Koude afwassing geven
- 36. Natte inwikkeling geven**
- 37. Priessnitz verband aanleggen**
38. Klaarmaken van pappen
39. Aanleggen van zalfverbanden
40. Toepassen van smeerkuur
- 41. Massage toepassen**
42. Electrificeeren

43. Epileeren
44. Inhalatietoestel gebruiken
45. Kunstmatige ademhaling toepassen
- 46. Oog- en oordruppels geven**
47. Klaarzetten voor dwangvoeding
- 48. Idem maagspoeling**
- 49. Idem katheteriseren**
- 50. Idem onderhuidse inspuiting**
51. Klaarzetten voor narkose
52. Idem voor eenvoudige operaties
53. Hoofdreinigen bij pediculosis
54. Steriliseeren van instrumenten
55. Steriliseeren van kommen
56. Desinfecteeren der handen
57. Scheren met een mes
58. Irrigeren van wonden
59. Verplegen van besmettelijke zieken
60. Desinfecteeren van urine en ontlasting
61. Desinfecteeren van besmettelijke voorwerpen
62. Desinfecteeren van lijf en beddegoed
63. Inpakken van besmet beddegoed en kleding
64. Opname nieuw patiënten in het gesticht
65. Patiënt nazien op contrabande
66. Isoleren van patiënten
67. Hulp bij epileptisch toeval
68. Hulp bij hysterisch toeval
69. Vasthouden van onrustige patiënten
70. Transport van onrustige patiënten
71. Wandelen met onrustige of gevaarlijke patiënten
72. Gereedmaken der afdeeling voor den maaltijd
73. Toezicht bij het naar bed gaan
74. Voeding bij hulpbehoevenden
75. Wegen van patiënten
76. Toezicht bij onrustige patiënten des nachts
77. Bewaking van gevaarlijke patiënten
78. Oefening met het oog op brandgevaar
79. Rapport van den dienst bij dag
80. Rapport van den dienst bij nacht

NB: Let op dat onder Handgrepen A, nummer 30 en 31 (Hulp aan stervenden en Afleggen van een lijk), niet in de vereiste handelingen voor diploma A staan opgenomen. Dit zou een omissie van de Commissie kunnen zijn; het kan er echter eveneens op duiden dat besmettelijk zieken en/of stervenden in de laatste fase naar specifieke ziekenhuizen werden overgebracht. Dit zou –zeker in samenhang met wat Joost Vijselaar schrijft over het sterftepercentage in krankzinnigengestichten- een heel nieuw licht kunnen werpen op de onaantrekkelijkheid van de gestichten.

Practijk en Rapportenboekje van den leerling B 1923 bij de beschikking van de ministers van Arbeid, Handel en Nijverheid en van Binnenlandsche Zaken en Landbouw, 13 december 1923, no. 534 C, afd. V. en van 17 december 1923, no. 1621 Afdeling Armwezen.

Gepubliceerd in Staatscourant van 31-12-1923, en in 'Verzameling van Voorschriften in verband met de Wet van den 2den mei 1921 (Staatsblad no. 702) tot wettelijke bescherming van het diploma voor ziekenverpleging' 's Gravenhage, Algemeene landsdrukkerij 1926, pag. 30-35.

Practijk en Rapportenboekje van Leerlingverplegendeinte

Dit boekje blijft eigendom van den verplegende

Tijdens de opleiding werd het onderwijs op de onderstaande afdelingen gevolgd, in te vullen door de hoofden der afdelingen (Afdelingen/Van/Tot/ Onder leiding van)

Tijdens de opleiding werden lijders aan onderstaande ziekten verpleegd: (met datum af te teekenen door het hoofd der verpleging)

1. **Apoplexie**
2. **Epilepsie**
3. **Hysterie,**
4. Neurasthenie
5. Acute verwardheid
6. Dementia paralytica
7. Dementia senilis
8. Dementia praecox
9. Manisch-depressieve psychose
10. Alcoholintoxicatie
11. Dwangneurose
12. Idiotie
13. Voedselweigering
14. Incontinentia
15. **Tuberculosis pulmonum**
16. **Decompensatio cordis**
17. **Syphilis**
18. **Decubitus**
19. **Beenbreuk**
20. **Eczeem**

*NB: de A erkent nu 28 ziektebeelden die bekend moeten zijn. **Vetgedrukte** ziektes moeten beide groepen kennen*

Handgrepen goed verricht door den leerling (Door het hoofd van de afdeling met datum af te teekenen. Het is gewenscht dat dezelfde handgrepen meermalen onder controle worden verricht. In totaal moeten 50 handelingen verricht zijn. De eerste 30 moeten persoonlijk door de leerling gedaan zijn, uit de volgende zijn er 20 naar keuze. Vetgedrukte ook in A.)

1. Opnemen van een nieuwen patiënt in de inrichting
2. **Aan- en uitkleden van een verlamde patiënt**
3. **Reinigingsbad, ontluizen**
4. Patiënt nazien op contrabande
5. **Patiënt wegen**
6. **Temperatuurkromme maken**
7. Isoleeren van een patiënt
8. Hulp bij een epileptisch toeval
9. Hulp bij hysterisch toeval
10. Vasthouden onrustigen patiënt
11. Transport onrustigen patiënt

12. Wandelen met onrustigen of gevaarlijken patiënt
13. Gereedmaken der afdeeling voor den maaltijd
14. Toezicht bij het naar bed gaan
15. Voeding bij hulpbehoevenden patiënt
16. Toezicht bij onrustige patiënten des nachts
17. Bewaking gevaarlijke patiënten
18. Oefening met het oog op brandgevaar
19. Gymnastische oefening met patiënten
20. Arbeidstherapie beoefend
- 21. Rapport van den dienst bij dag**
- 22. Rapport van den dienst bij nacht**
- 23. Windring geven (nieuw)**
- 24. Permanent bad**
- 25. Koude inwikkeling**
- 26. Voedingsclysma geven**
- 27. Subcutane injectiespuit reinigen**
- 28. Subcutane injectie geven**
29. Neusbloeding stelpen
30. Kunstmatige ademhaling
- 31. Patiënt uit de vigilante halen**
- 32. Vervoer per brancard**
- 33. Patiënt van den grond optillen**
- 34. Aan - en ontkleden van een pijnlijk verwonden patiënt**
- 35. Polskromme maken**
- 36. Windring, ijsblaas, zeil reinigen**
- 37. Ijsblaas geven**
- 38. Waterbed geven**
- 39. Pap warmen, klaarmaken**
- 40. Kruiken zweetbad geven**
- 41. Heet bad als zweetbad**
- 42. Electrisch lichtbad**
- 43. Hoogtezon bedienen**
- 44. Warm bad als rustbad**
- 45. Koud bad**
- 46. Koude wassching**
- 47. Koude overgieting**
- 48. Medicinaal bad**
- 49. Priesnitz om borst of buik**
- 50. Clysma geven**
- 51. Hoog clysma geven**
- 52. Glycerinespuitje geven**
- 53. Hypodermoclyse klaarmaken**
- 54. Proefpunctie klaarmaken**
- 55. Aspirateur Potain klaarmaken**
- 56. Faradiseeren**
- 57. Masseeren**
- 58. Droge koppen geven**
- 59. Patiënten voorbereiden voor operatie**
- 60. Patiënt voorbereiden voor Röntgenologisch onderzoek van den buik**
- 61. Scheren met mes**
- 62. Scheren met gillette**
- 63. Hulp verleenen na de operatie**
- 64. Instrumenten steriliseeren**
- 65. Reinigen der instrumenten na operatie**
- 66. Verband klaarmaken (deppers, compressen, wattenwindsels)**

67. Gummi handschoenen reinigen, repareren, steriliseeren
68. Verband steriliseeren
69. Mitella aanleggen
70. Hoofdverband aanleggen
71. Schouder- en heupverband aanleggen
72. Lijmverband aanleggen
73. Spalkverband klaarmaken
74. Inpakken van besmet lijf - en beddengoed
75. Ontsmetten van een ledikant
76. Epileeren
77. Scabiëskuur
78. Smeerkuur
79. Neus uitspuiten
80. Politzer geven
81. Inhalatie-toestel gebruiken
82. Oor uitspuiten
83. Oor indruppelen
84. Keel penseelen
85. Oog uitwasschen
86. Oog indruppelen
87. Voeding met sonde
88. Suspensoir aanleggen (broeders)
89. Vagina irrigereen
90. Urine meten en s.g. bepalen

NB: de algemene verpleegkunde erkent nu 94 handgrepen, alle uitsluitend somatisch gericht dan wel technisch gericht. Waar men in het lichaam komt (galsteenen zoeken bv.) en waar het zuigelingen betreft is het specifiek voor de A. Van deze handgrepen dienen 50 verricht te zijn.

Bijzondere kunstbewerkingen door de verplegende bijgewoond (moet bij het einde van elk half jaar door het hoofd der afdeling ingevuld worden. Vetgedrukte ook in A.)

1. Proefpunctie
2. Aspiratie Exsudaat
3. Lumbaal punctie
4. Vena punctie, aderlating
5. Functioneel maagonderzoek
6. Narcose
7. Lokaalanaesthesie
8. Intraveneuse inspuiting
9. Hypodermoclyse
10. Aanleggen gipsverband
11. Aanleggen rekverband
12. Aanleggen spalkverband
13. Verband steriliseeren
14. Formaline desinfectie

De A onderkent nu 17 bijzondere kunstbewerkingen; de bovenstaande plus Huid punctie, Pirquet's reactie en Stoom desinfectie.

Verslag van den vorderingen: 8 maal bij het eind van een half jaar in te vullen door het hoofd der afdeling, een kolom voor aftekenen, een voor opmerkingen.

Eindoordeel van de directie over geschiktheid:

PRACTIJK EN RAPPORTENBOEKJE VAN DEN LEERLING B

Behoort bij beschikking van Ministers van Arbeid, Handel en Nijverheid en van Binnenlandsche Zaken en Landbouw van 2/6 December 1929, no. 728 C, afd. V., en no. 3505, afd. A, gepubliceerd in Nederlandsche Staatscourant van 17 december 1929, nummer 246.

Tijdens de opleiding werd op de onderstaande afdelingen verpleegd:

Afdeling	Van	Tot	Onder leiding van
-----------------	------------	------------	--------------------------

Tijdens de opleiding werden lijdens aan onderstaande ziekten of met onderstaande verschijnselen verpleegd (met datum af te teekenen door den afdelingsgeneeskundige of hoofdverplegende) :

NB: Vetgedrukte ook in A

In de A worden nu 35 ziektes genoemd.

1. Acute verwardheid
2. Alcoholpsychose
- 3. Apoplexie**
4. Dementia paralytica
5. Dementia praecox
6. Dementia senilis
7. Idiotie
8. Imbecillitas
9. Manisch-depressieve psychose
10. Paranoia
11. Querulantenwaan
- 12. Epilepsie**
13. Hysterie,
14. Dwangneurose
15. Neurasthenie
16. Psychopathie
17. Incontinentie
18. Urineretentie
19. Voedselweigering
20. Decubitus
21. Wonden
22. Acute infectieziekten
23. Beenbreuk
- 24. Darmcatarrh**
25. Decompensatio cordis
26. Diabetes
27. Huidziekten
- 28. Maagzweer**
- 29. Nierziekte**
- 30. Syphilis**
- 31. Tuberculosis pulmonum**
32. Tuberculeuse fistels

(De A onderkent 35 ziektes/verschijnselen die bekend moeten zijn)

I. Goed verrichte handgrepen, waarvan tenminste 30 verricht moeten worden (met datum af te teekenen door den afdelingsgeneeskundige of hoofdverplegende, liefst meermalen tijdens de opleiding) (Algemene verpleging onderkent 112 handgrepen waarvan 48 *verplichte* handgrepen, en 64 niet verplichte; in de B worden 64 handgrepen genoemd, maar er moeten er 50 verricht zijn) :

1. Opnemen van een nieuwen patiënt in de inrichting
2. Aan- en uitkleden van een hulpbehoevende patiënt
3. Aan en uitkleden van een pijnlijken patiënt
4. Reinigingsbad, ontluizen
5. Patiënt nazien op contrabande
6. Patiënt wegen
7. Temperatuur opnemen en kromme maken
8. Rapport opmaken over den binnengekomen patiënt
9. Isoleeren van een patiënt
10. Hulp bij een epileptisch toeval
11. Vasthouden van een onrustigen patiënt
12. Begeleiden van onrustige patiënten (nieuw)
13. Bewaking van gevaarlijke patiënten
14. Toezicht bij het naar bed gaan
15. Toezicht bij onrustige patiënten des nachts
16. Toezicht bij het opstaan en het wasschen des morgens
17. Toepassing van arbeidstherapie (nieuw)
18. Gereedmaken der afdeling voor den maaltijd
19. Toezicht bij den maaltijd
20. Voeden bij weigering (niet kunstmatig)
21. Voeden van hulpbehoevende patiënten
22. Klaarzetten van voeding met katheter
23. Clysma geven
24. Glycerinespuitje geven
25. Windring geven (nieuw)
26. Verplegen van een lijder met dreigende decubitus (nieuw)
27. Subcutane injectiespuit reinigen
28. Neusbloeding stelpen
29. Kunstmatige ademhaling toepassen
30. Oefening met het oog op brandgevaar
31. Priesnitz aanleggen
32. Mitella aanleggen
33. Ingeven van geneesmiddelen
34. Rapport maken van den dag en den nacht
35. Pap klaarmaken, warmen
36. Geven van een inwikkeling
37. Klaarmaken en toezicht bij permanent bad
38. Tellen en kromme maken van de pols en de ademhaling.

II. Handgrepen waarvan tenminste 20 verricht moeten worden (A onderkent 64 *niet verplichte* handgrepen)

1. Patiënt uit rijtuig of auto halen
2. Vervoer per brancard
3. Patiënt van den grond tillen
4. Windring, ijsblaas, zeil reinigen
5. Ijsblaas geven
6. Waterbad geven
7. Zweetbad geven door kruiken
8. Zweetbad door heet bad
9. Electrisch lichtbad

10. Hoogtezon bedienen
11. Warm bad als rustbad
12. Koud bad
13. Koude wassching
14. Koude overgieting
15. Medicinaal bad
16. Hoog clysmen geven
17. Proefpunctie klaarmaken
18. Aspirateur Potain klaarmaken
19. Faradiseeren
20. Masseeren
21. Droge koppen geven
22. Patiënt klaarmaken voor kleine operaties
23. Scheren met mes of gillette
24. Hulp verlenen na operaties
25. Instrumenten steriliseeren

NB: Sector A onderkent ook 20 bijzondere kunstbewerkingen door de verplegende bijgewoond, zoals Proefpunctie, Aspiratie-thorax exsudaat, Lumbaalpunctie, Vena punctie, Bloedtransfusie, Punctie van onderhuidschoedeem of ascites, aanleggen van tal van verbanden, narcose, lokale anaesthesie etc. etc. alsmede bijgewoonde operaties. Dit heeft de verplegende in de B niet.

Overzicht van de vorderingen van de(n) leerling.....geboren op.....teter opleiding opgenomen in de opleidingsinrichting teop

Toegekend cijfer (0 = zeer slecht; 3 voldoende, 5 = zeer goed) voor theorie:

Toegekend cijfer voor geschiktheid voor de verpleging (aan het eerste, het tweede en het derde leerjaar (was in de A voorheen elk half jaar, nu niet meer)):

PRACTIJK EN RAPPORTENBOEKJE VAN DEN LEERLING B 1933

Behoort bij beschikking van Ministers van Arbeid, Handel en Nijverheid en van Binnenlandsche Zaken en Landbouw van 2/6 December 1929, no. 728 C, afd. V., en no. 3505, afd. A, doch herzien met bijlagen C en D, d.d. 18/28 augustus 1933, Door de Minister voor Sociale Zaken (namens deze Dhr. Schol, 1^e S.G.) en de Minister van Binnenlandsche Zaken, namens deze dhr. Frederiks, SG) afgedrukt in Nederlandsche Staatscourant van vrijdag 22 en zaterdag 23 september 1933, No. 185.¹

A . Tijdens de opleiding werden lijdens aan onderstaande ziekten of met onderstaande verschijnselen verpleegd (met datum af te teekenen door den afdelingsgeneeskundige of hoofdverplegende):

1. Acute verwardheid
2. *Uitputtingspsychose*
3. *Puerperaalpsychose*
4. *Involutiemelancholie*
5. *Delirium tremens*
6. Chronische alcoholpsychose
7. Dementia praecox
8. Dementia senilis
9. *Dementia arteriosclerotica*
10. Dementia paralytica
11. Manisch-depressieve psychose
12. Paranoia
13. Querulanten waan
14. *Postencephalitische psychose*
15. *Parkonisme*
16. Idiotie
17. Imbecillitas
18. *Debilitas mentis*
19. Psychopathie
20. Dwangneurose
21. *Hysterie*
22. Epilepsie
23. Neurasthenie
24. *Chorea*
25. *Tabes dorsalis*
26. *Multiple sclerose*
27. Apoplexie
28. Incontinentie
29. Urineretentie
30. *Voedselweigering*
31. Decubitus
32. Verwondingen
33. Eterrende wonden
34. Beenbreuk
35. Erisipelas
36. Furunculose

¹ Gevonden in Nationaal Archief, Inv.nr. 2.15.37, doos 1174, bij brief van Inspecteur. J. Lubberman aan de Minister van BiZa, gedateerd 12-8-1933, no. B.877. Redenen: bed- en badverpleging en isolering de laatste tijd minder van belang, wel meer aandacht gewenst voor arbeidstherapie, te weinig handgrepen voor lichamelijke verpleging in eerdere boekje alsmede een wens tot een eigen rubriek bijzondere kunstbewerkingen. De Rijksgedelegeerden van 1932, de neutrale NVP&N, de Rooms-Katholieke Gestichtsartsen en de Christelijke Bond van Huizen van Barmhartigheid hebben gereageerd. Het boekje werd in elk geval vanaf augustus 1934 in deze vorm door Uitgeversbureau Van Lonkhuyzen te Zeist gedrukt, zoals ik heb kunnen constateren in het boekje van Martje de Groot, die haar diploma behaalde op 4 juni 1941 op Groot Graffel te Warnsveld. Het boekje kostte toen Fl. 0,30; per tien stuks Fl. 2,25 en per 25 stuks Fl. 5,-. In de tekst op de eerste pagina stond abusievelijk niet vermeld dat in 1933 een wijziging had plaatsgevonden.

37. Huidziekten
38. *Otorrhoe*
39. Maagzweer
40. Darmcatarrh
41. *Typhus abdominalis*
42. Diabetes
43. *Longbloeding*
44. Longtuberculose
45. Tuberculeuse fistels
46. *Pneumonie*
47. *Hartzwakte*
48. *Collaps*
49. *Flauwte*
50. Decompensatio cordis
51. Nierziekte
52. *Thrombose*
53. *Gonorrhoe*
54. Syphilis
55. *Influenza*
56. *Malaria*

B. Handgrepen

I. Handgrepen waarvan tenminste 45 verricht moeten worden, af te teekenen door den afdelingsgeneeskundige of hoofdverplegende, liefst meermalen.

1. Opnemen van een nieuwen patiënt in de inrichting
2. Aan- en uitkleden van een hulpbehoevende patiënt
3. Aan en uitkleden van een pijnlijken patiënt
4. Reinigingsbad geven
5. Ontluizen, gebruik maken van een stalen netenkam, pedikelkap
6. Patiënt nazien op contrabande
7. Patiënt wegen
8. Temperatuur, pols en ademhaling opnemen en kromme maken
9. Rapport opmaken over den binnengekomen patiënt
10. Bed opmaken en afhalen
11. Bed opmaken voor:
 - a) Onzindelijken patiënt
 - b) Toevallijder
 - c) Benauwde patiënt
 - d) Patiënt met decubitus
 - e) Hooglegging van een been
 - f) Het plaatsen van een dekenboog
12. Lichaamsreiniging op bed; verschoonen van een onzindelijke patiënt
13. Verbedden, gebruik maken van een ondersteek, slof, urinaal en thermometer, vullen en geven van een warme kruik
14. Haarknippen met een tondeuse, epileeren
15. Isoleeren van een patiënt
16. Hulp bij een epileptisch toeval
17. Hulp bij een hysterisch toeval
18. Toepassen van een spanlaken
19. Vasthouden en wegdragen van een onrustigen patiënt
20. Begeleiden van een onrustige patiënt op een wandeling
21. Bewaking van gevaarlijke patiënten (vooral zelfmoord)
22. Leiding geven en toezicht houden bij wandeling met patiënten

23. De trap op- en afdragen van een patiënt
24. Toezicht houden bij het naar bed gaan
25. Toezicht houden op onrustige patiënten des nachts
26. Toezicht houden bij het opstaan en het wasschen des morgens
27. Gereedmaken der afdeeling voor den maaltijd en toezicht houden gedurende den maaltijd
28. Toezicht houden bij bezoek (bezoek is nu dus mogelijk! CadS)
29. Voeden van hulpbehoevende of platliggende patiënt o.a. met een schuitje
30. Klaarzetten voor voeding met katheter
31. Voedingsclysma geven
32. Druppelclysma geven
33. Gewoon clysma geven
34. Glycerinespuitje geven
35. Windring en ijsblaas vullen en aanleggen
36. Verplegen van een lijder met dreigende decubitus
37. Injectiespuit desinfecteeren
38. Subcutane injectie geven
39. Neusbloeding stelpen
40. Kunstmatige ademhaling toepassen
41. Geven van een vochtige en droge inwikkeling
42. Klaarmaken en toezicht houden bij permanent bad
43. Toedienen van geneesmiddelen
44. Oefening met het oog op brandgevaar
45. Pap klaarmaken en warmen
46. Klaarmaken van verschillende soorten van verbandmateriaal (deppers, compressen, wattenrollen, drains, tampons, verschillende soorten van zwachtels)
47. Gereedmaken van de sterilisatietrommel en steriliseeren van een verband en instrumenten
48. Aanleggen van eenvoudige zwachtelverbanden
49. Aanleggen van eenvoudige doekverbanden (waaronder mitella)
50. Aanleggen van een snelverband, rustverband, drukverband en vochtig verband (Priesnitz)
51. Klaarzetten van de benodigdheden voor een spalkverband, gips-en stijfjel, zinklijm, rekverband
52. Afnemen van verbanden
53. Verleenen van hulp aan stervenden
54. Afleggen van een overledene
55. Rapport maken van den dag en den nacht
56. Beoefenen met patiënten van de arbeidstherapie:
 - a) In de huishouding
 - b) Waschbehandeling
 - c) Strijk-, naai- en linnenkamer
 - d) Keuken en schillokaal
 - e) Nuttige handwerken
 - f) Fraaie handwerken
 - g) Pluis-, sorteer- en broddelwerk
 - h) Raffiawerk, pitrietwerk
 - i) Cartonage, speelgoed maken
 - j) Houtbewerking, sloyd, figuurzagen
 - k) Weven
 - l) Schilderen en witten
 - m) Borstels maken
 - n) Boekbinden
 - o) Tabak strippen
 - p) Matten vlechten
 - q) Land- tuin en plantsoenarbeid
 - r) Veeverzorging
 - s) Lorrie- en kruierwerk

II. Handgrepen waarvan tenminste 40 verricht moeten worden

1. Patiënt uit rijtuig of auto halen
2. Vervoer per brancard
3. Patiënt van den grond tillen
4. Regelen en leiden van een transport
5. Waterbad geven
6. Zweetbad geven door kruiken, door heet bad
7. Electrisch lichtbad
8. Warm bad als rustbad
9. Koude afwassching, koude douches geven
10. Medicinaal bad
11. Hoog clysmen geven
12. Faradiseeren
13. Masseeren
14. Hoogtezon bedienen
15. Droge koppen geven
16. Koude compressen geven
17. Mosterdpap-compressen geven
18. Behandeling met Föhn
19. Zuurstofapparaat bedienen
20. Scabiëskuur geven
21. Smeerkuur geven
22. Klaarzetten voor inspuiten van malariabloed
23. Klaarzetten voor een vena-lumbaalpunctie
24. Vasthouden van een patiënt bij een lumbaalpunctie
25. Geven van een intramusculaire injectie
26. Vullen van een ballon- en een wondspuit
27. Oor indruppelen en uitspuiten
28. Oog indruppelen en uitwasschen
29. Neusspoelen
30. Inhalatietoestel toepassen, croupketel gebruiken
31. Klaarzetten voor maagspoelen
32. Suspensoir aanleggen (voor verplegers)
33. Breukband aanleggen
34. Zetten van steekpillen
35. Kathetiseeren (voor verpleegsters)
36. Blaasspoelen (voor verpleegsters)
37. Vagina irrigereen (voor verpleegsters)
38. Klaarzetten voor kleine operaties
39. Patiënt klaarmaken voor kleine operaties
40. Klaarzetten voor plaatselijke verdooving en narcose
41. Opspuiten van chlooraethyl
42. Scheren met mes of gillette
43. Ontsmetten van eigen handen en van den huid van den patiënt
44. Hulp na een operatie
45. Hulp bij flauwte, bij collaps
46. Verzorging van kleine huidwonden
47. Hulp bij slagaderbloeding
48. Klaarzetten voor onderbinden van een slagader
49. Klaarzetten voor wondhechting, armeeren van naalden
50. Aseptische wondbehandeling
51. Klaarzetten voor een tandextractie
52. Klaarzetten voor proefpunctie
53. Klaarzetten van den Aspirateur Potain

54. Gereedmaken van hypodermaclysma
55. Reinigen en bewaren van gummi-artikelen, als windring, ijsblaas, zeil enz.
56. Bepalen van reactie en soortelijk gewicht, filtreren en centrifugeeren van urine
57. Zeven van ontlasting
58. Ontsmetten van ontlasting, urine en sputum
59. Ontsmetten van lijf- en beddegoed
60. Inpakken van besmette goederen
61. Ontsmetten van gebruiksartikelen en het vertrek (Formaline)
62. Maken van eenvoudige oplossingen van bepaalde sterkte
63. Beoefenen met patiënten van gezelschapsspelen
64. Beoefenen van patiënten van muziek, zang, voordracht, tooneel (naar keuze)
65. Beoefenen met patiënten van gymnastiek, vrije en ordeoefeningen, dans (naar keuze)
66. Beoefenen met patiënten van spelen in de open lucht als voetballen, korfbal, tennis, cricket, kaatsen enz

**Bijzondere kunstbewerkingen, door de(n)verplegende bijgewoond
(in te vullen door den afdelingsgeneeskundige of hoofdverplegende):**

1. Proefpunctie
2. Aspiratie door middel van den aspirateur van Potain
3. Venapunctie
4. Lumbaalpunctie
5. Narcose
6. Lokaalanaesthesie
7. Intraveneuse inspuiting
8. Hypodermoclyse
9. Kleine operaties
10. Wondhechtingen
11. Incisie van abces
12. Stelping slagaderlijke bloeding
13. Tamponade
14. Maagspoeling
15. Kunstmatige voeding
16. Druppelclysma
17. Katheteriseeren (voor verplegers)
18. Koortsbehandeling
19. Slaapkuur
20. Formalinedesinfectie
21. Aanleggen gipsverband
22. Aanleggen spalkverband
23. Aanleggen rekverband

Bijlage C.

Practijk en Rapportenboekje van (naam en voornamen voluit geschreven), geboren den..... te leerlinge verplegende vantotinte en van totinte

Dit boekje wordt het eigendom van de(n) verplegende, na met goed gevolg afgelegd examen.

Tijdens de opleiding werd op de onderstaande afdelingen verpleegd (in te vullen en af te teekenen door den afdelingsgeneeskundige of de hoofdverplegende)

Bijlage D.

Overzicht van de vorderingen van de(n) leerling.....geboren op.....teter opleiding opgenomen in de opleidingsinrichting teoptot.....

Ter opleiding opgenomen in de opleidingsinrichting teopte.....

Toegekend cijfer (0 = zeer slecht; 3 voldoende, 5 = zeer goed) voor theorie:

Toegekend cijfer voor geschiktheid voor de verpleging (tweemaal in het eerste leerjaar, tweemaal in het derde leerjaar) en eenmaal aan het eind van de opleiding. Dan wordt het cijfer door de directie gegeven aan het einde der opleiding voor geschiktheid voor de verpleging van zenuwlijders en krankzinnigen.

**Wijzigingsvoorstel van het Praktijk- en Rapportenboekje van den leerling B,
Behorende bij het concept-rapport diploma B van de gezamenlijke examencommissies 1959**
Zoals afgedrukt in alle praktijk- en rapportenboekjes van na 1959.

Tijdens de opleiding werden lijdens aan onderstaande ziekten of met onderstaande verschijnselen verpleegd:

1. Acute verwardheid
2. Symptomatische psychosen
3. Puerperaalpsychose
4. Puberteitspsychosen
5. Climacteriële en involutieve beelden
6. Delirium tremens
7. Chronische alcoholpsychosen
8. Schizofrenie :
 - a) Hebefrene vorm
 - b) Katatone vorm
 - c) Paranoïde vorm
 - d) Polymorfe vorm
9. Ouderdoms psychosen
10. Paralysis agitans
11. Luetische psychosen (o.a. Dementia paralytica)
12. Manisch-depressieve psychosen
 - a) manische phase
 - b) depressieve phase
13. Paranoïde ziektebeelden
14. Reactieve psychosen
15. Psychosomatische afwijkingen
16. Psychopathie en psychopathische reacties
17. Psychasthenie
18. Dwangneurose
19. Hysterie en hysterische reacties
20. Epilepsie
21. Neurasthenie en neurastenische reacties
22. Postencephalitische beelden, waaronder Parkinsonisme
23. Oligophrenieën:
 - a) debilitas mentis
 - b) Imbecillitas
 - c) Idiotie
24. Multiple sclerose
25. Chorea van Huntington
26. Trauma capitis
27. Hersenbloeding
28. Hersenembolie
29. Hersentrombose
30. Tumor cerebri
31. Meningitis vormen
32. Encephalitis vormen
33. Poliomyelitis acuta anterior
34. Polyneuritis
35. Neuralgieën
36. Hernia nuceli pulposi
37. Degeneratieve spier afwijkingen
38. Degeneratieve zenuw afwijkingen
39. Degeneratieve ruggemerg stoornissen

40. Tabes dorsalis
41. Urineretentie en anurie
42. Urine incontinentie
43. Voedselweigering
44. Decubitus
45. Verwondingen
46. Botfracturen
47. Huidziekten
48. Erysipelas
49. Furunkulose
50. Syphilis
51. Gonorrhoe
52. Influenza
53. Malaria
54. Tyfus abdominalis
55. Paratyfus
56. Diabetes mellitus
57. Hypertensie
58. Decompensatio cordis
59. Hartzwakte
60. Trombose
61. Collaps of shock
62. Nierziekte
63. Pneumonieën
64. Otorrhoe
65. Maag- en darmulcus
66. Tuberculose- o.a. long-tuberculose, been-tuberculose
67. Appendicitis
68. Galblaas-aandoeningen
69. Breuken
70. Andere ziekten:

Handgrepen of handelingen goed verricht door den leerling

1. Handgrepen waarvan tenminste verricht moeten worden:

1. Opnemen van een nieuwen patiënt in de inrichting
2. Aan- en uitkleden van een hulpbehoevende patiënt
3. Aan en uitkleden van een pijnlijken patiënt
4. Reinigingsbad geven
5. Ontluizen, gebruik maken van een stalen netenkam, pedikelkap
6. Patiënt nazien op contrabande
7. Patiënt wegen
8. Temperatuur , pols en ademhaling opnemen en kromme maken
9. Rapport opmaken over den binnengekomen patiënt
10. Bed opmaken en afhalen
11. Bed opmaken voor onzindelijken patiënt
12. Bed opmaken voor toevallijder
13. Bed opmaken voor benauwde patiënt
14. Bed opmaken voor patiënt met decubitus
15. Bed opmaken voor hooglegging van een been
16. Plaatsen van een dekenboog
17. Lichaamsreiniging op bed; verschonen van een onzindelijke patiënt
18. Verbedden

19. Gebruik maken van ondersteek, slof, urinaal
20. Vullen en geven van een warme kruik, evt. elektrisch verwarmingsapparaat
21. Haarknippen scheren, epilieren
22. Separeren (heet geen 'isoleren' meer! CadS)
23. Hulp bij een epileptisch toeval
24. Hulp bij een hysterisch toeval
25. Optreden tegenover een onrustigen patiënt (relationeel gesteld)
26. Toezicht houden op ernstig gestoorde patiënten (vooral dreigende suicide) (NB: de termen 'gevaarlijke patiënten met het oog op zelfmoord' zijn dus weg; er is een eufemisme gekozen voor zelfmoord; de taal wordt abstracter, CadS)
27. Leiding geven en toezicht houden bij wandeling met patiënten
28. De trap op- en afdragen van een patiënt
29. Toezicht houden bij het naar bed gaan
30. Toezicht houden des nachts (onrustige patiënten weg)
31. Toezicht houden bij het opstaan en het wasschen des morgens
32. Gereedmaken der afdeling voor de maaltijd en toezicht houden gedurende de maaltijd
33. Toezicht houden bij bezoek
34. Voeden van hulpbehoevende patiënt
35. Klaarzetten voor voeding met katheter
36. Voeding-clyisma geven
37. Druppel-clyisma geven
38. Gewoon clyisma geven
39. Glycerinespuitje geven
40. Toepassen van een windring
41. Toepassen van een ijsblaas
42. Verplegen van een patiënt met dreigende decubitus
43. Verplegen van een patiënt met bestaande decubitus (erkenning van decubitus)
44. Verzorgen van injectiespuiten
45. Subcutane injectie geven
46. Intramusculaire injectie geven
47. Klaarzetten van en toezicht houden bij intraveneus infuus
48. Neusbloeding stelpen
49. Kunstmatige ademhaling toepassen
50. Toedienen van geneesmiddelen bij moeilijke patiënten
51. Klaarmaken van verschillende soorten van verbandmateriaal (deppers, compressen, wattenrollen, drains, tampons, verschillende soorten van zwachtels)
52. Gereedmaken van de sterilisatietrommel en steriliseren van een verband en instrumenten
53. Aanleggen van eenvoudige zwachtelverbanden
54. Aanleggen van eenvoudige doekverbanden
55. Aanleggen van een snelverband, rustverband, drukverband en vochtig verband (Priesnitz)
56. Klaarzetten van de benodigdheden voor een spalkverband en rekverband
57. Afnemen van verbanden
58. Verlenen van hulp aan stervenden
59. Afleggen van een overledene
60. Rapport maken van de dag en van de nacht
61. Hulp bij shock-kuur
62. Hulp bij insuline-kuur
63. Hulp bij slaapkuur
64. Bezoek aan een pleeggezin
65. Het stimuleren van vrije tijdsbesteding en organiseren van feesten samen met patiënten
66. Hulp bij bewegingstherapie
67. Volksdansen met patiënten
68. Sport en speltherapie met patiënten: zaalspelen, terreinspelen, gezelschapsspelen
69. Muziektherapie met patiënten: slag- blaas-, strijk-, tokkelinstrumenten, zang

70. Beeldende therapie met patiënten: tekenen, schilderen, boetseren, scheuren, plakken, vlechten, gutsen, stempelen, fröbelen
71. Toneeltherapie met patiënten: o.a. psychodrama, sociodrama, poppenspel, maskerspel
72. Sociotherapie met patiënten in de vorm van groepsbesprekingen, zaalraden, het georganiseerd clubleven van patiënten in diverse verenigingen
73. Arbeidstherapie in allerlei vormen van handenarbeid
 - a) met zachte materialen
 - b) met harde materialen
 - c) vlechtwerk en weven
74. Arbeidstherapie in verschillende werkplaatsen voor patiënten
75. Arbeidstherapie in verschillende technische bedrijven, o.a.: wasserij, strijkkamer, naaikamer, smederij, kleermakerij, schoenmakerij, loodgieters- en schilderswerkplaats
76. Arbeidstherapie met patiënten in de huishoudelijke diensten
77. Arbeidstherapie met patiënten in de levensmiddelenverzorging o.a. keuken, slagerij
78. Arbeidstherapie in de tuinderij en plantsoenen, land- en bosbouw
79. Arbeidstherapie in de bloemkwekerij
80. Arbeidstherapie met patiënten bij de dierenverzorging
81. Transportarbeid met patiënten
82. Arbeidstherapie in garderobe en verpleegdienst

II. Handgrepen waarvan tenminste ..verricht moeten worden:

1. Patiënt in en uit auto halen
2. Vervoer per brancard
3. Patiënt van den grond, in bed, op of van brancard tillen
4. Begeleiden van een patiënt buiten de inrichting
5. Electrisch lichtbad geven
6. Warm bad als rustbad geven
7. Koude afwassing, koude douches geven
8. Medicinaal bad geven
9. Hoog clysmen geven
10. Faradiseren
11. Hoogtezoon bedienen
12. Koude compressen geven
13. Behandeling met Föhn
14. Zuurstofapparaat bedienen
15. Klaarzetten voor uitspuiten van malariabloed
16. Klaarzetten voor venapunctie
17. Klaarzetten voor lumbaalpunctie
18. Assisteren bij lumbaalpunctie
19. Vullen van een ballon- en een wondspuit
20. Oor indruppelen en klaarzetten voor oor uitspuiten
21. Oog indruppelen en uitwassen
22. Neus spoelen
23. Inhalatietoestel toepassen
24. Klaarzetten voor maagspoelen
25. Suspensoir aanleggen
26. Geven van zetpillen
27. Kathetiseren en of blaasspoelen
28. Vagina irrigeren
29. Klaarzetten voor kleine operatie
30. Patiënt voorbereiden op kleine operatie
31. Klaarzetten voor plaatselijke verdoving
32. Klaarzetten voor eenvoudige narcose

33. Opspuiten van chlooraethyl
34. Ontsmetten van eigen handen en van de huid van de patiënt
35. Hulp na een operatie
36. Verzorging van kleine huidwonden
37. Klaarzetten voor wondhechting
38. Gereedmaken van hypodermaclyse
39. Reinigen en bewaren van gummi-artikelen, als windring, ijsblaas, zeil enz.
40. Bepalen van reactie en soortelijk gewicht, filtreren en centrifugeren van urine, onderzoek op eiwit en suiker
41. Ontsmetten van ontlasting, urine en sputum
42. Ontsmetten van lijf- en beddegoed
43. Inpakken van besmette goederen
44. Ontsmetten van gebruiksartikelen
45. Maken van eenvoudige oplossingen van bepaalde sterkte
46. Klaarzetten voor oogonderzoek
47. Klaarzetten voor ooronderzoek
48. Klaarzetten voor keelonderzoek
49. Klaarzetten voor neusonderzoek
50. Klaarzetten voor rectaalonderzoek en voorbereiden van patiënt daarop
51. Klaarzetten voor infuus en bloedtransfusie
52. Klaarzetten voor functioneel maagonderzoek
53. Klaarzetten voor gefractioneerd maagonderzoek
54. Klaarzetten voor duodenaal-sondages
55. Klaarzetten voor verwijderen van hechtingen
56. Zalf op ooglid brengen
57. Oor uitbruisen
58. Stuwen van intraveneuse injectie en vena-punctie
59. Toepassen van infra-rode lamp

“Handgrepen” in de sfeer van de B-verpleging

60. Voorstellen van een nieuwe patiënt op de afdeling
61. Introductie van een nieuweling in een therapiegroep (met verslag hiervan)
62. Mentorschap en coachen van een bepaalde zieke met verslag hiervan
63. Doel van de verpleging op eenvoudige wijze aan zieke uitleggen (met verslag hiervan)
64. Geruststelling van een angstige (met verslag hiervan)
65. Bemoeienis met in zichzelf gekeerde zieke (met verslag hiervan)
66. Bemoeienis met een zieke met spraak- en uitdrukkingstoornissen
67. Zieke geestelijk voorbereiden voor een bepaalde behandeling of kuur
68. Hulp bij ingaan van vakantie, proefverlof of ontslag
69. Belangrijke mededeling doen aan groep verpleegden (met verslag hiervan)
70. Gedesintegreerde groep weer tot harmonie brengen (met verslag hiervan)
71. Het leiden van een groep onder buitengewone omstandigheden (uitstapjes, kamperen, uitwedstrijden) (met verslag hiervan)
72. Gesprek met geestelijk verzorger, curator, e.d.
73. Contact met burgers en autoriteiten bij ongeregeligheden (brand, ongelukken, suïcide, ontvluchting (met verslag hiervan)
74. Rondleiden van gasten en excursies

Ingrepen van diagnostische, therapeutische of verplegingstechnische aard, door de verplegende bijgewoond:

Bijvoorbeeld:

Electro encephalografie

Ventriculografie
Arteriografie
Lumbaalpunctie
Infuus
Biopsieën
Puncties
Narcoses
Anaesthesieën
Verbanden
Spoelingen
Incisies
Kuren
Injecties
Obducties

Overzicht Praktische Opleiding Diploma Ziekenverpleging B, 1970
Volgens het Besluit van 20 juli 1970, Staatscourant 31 juli 1970, nr. 145

Deze heb ik helaas niet gevonden!

Overzicht Praktische Opleiding diploma B-verpleegkundige 1975

Volgens het besluit van 30 mei 1975, gepubliceerd in Nederlandse Staatscourant 13 juni 1975, nr. 111, 4-7; ook gepubliceerd in een Rapport van de Centrale Raad voor De Volkgezondheid²

Op de tweede pagina staat: “*De leerling verpleegkundige is, evenals degenen die reeds tot het beroep zijn toegetreden, verplicht geheim te houden al hetgeen hem, gedurende de opleiding tot het beroep van verpleegkundige als geheim is toevertrouwd, of hetgeen daarbij als geheim te zijn ter kennis is gekomen, of waarvan hij het vertrouwelijk karakter moet begrijpen*” (Wetboek van Strafrecht, artikel 272)

De leerling verpleegkundige is bij de aanvang van de opleiding hiervan in kennis gesteld.

Handtekening van de leerling:

Overzicht praktijkleerperioden:

Afdeling (doelstelling) Praktijkleerperiode Onderbrekingsdagen Handtekening hoofd

Eerste leerperiode

Tweede leerperiode

Derde Leerperiode

Overzicht Klinische lessen (zeven per jaar, 21 totaal)

Eerste leerperiode

Tweede leerperiode

Derde Leerperiode

Overzicht patiëntenbesprekingen (zeven per jaar, 21 totaal):

Eerste leerperiode

Tweede leerperiode

Derde Leerperiode

Verpleegkundige verslagen en werkstukken (minimaal twee per jaar)

Diversen

Overzicht van de vorderingen van de leerling:

Functioneel gedeelte

Vaardigheden welke de leerling tijdens de opleiding heeft verkregen:

PSYCHIATRISCHE VERPLEEGKUNDE (minimaal 75 vaardigheden in 1ste, 2^e of 3^e leerjaar af te tekenen, bij voorkeur 3 maal):

Aspecten van de verpleging m.b.t.

A. Begeleiden bij de dagelijkse verzorging

1. Bij het opstaan
2. Bij de uiterlijke verzorging van de patiënt
3. Bij de maaltijden
4. Bij de verzorging van het woonmilieu
5. Bij koffie- en theepauzes
6. Bij het naar bed gaan

² Centrale Raad voor de Volksgezondheid(1976). *De praktijk- en rapportenboekjes voor de opleidingen tot verpleegkundige A, B, Z en voor de opleiding tot ziekenverzorgster*. Leidschendam, Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, Bijlage IIIB, pag 1-12.

B. Observatie en rapportage

7. Dagrapport maken
8. Avondrapport maken
9. Nachtrapport maken
10. Opnamerapport maken
11. Observatierapport maken van een patiënt in situaties genoemd onder A
12. Rapportage maken over één van de onder E genoemde situaties
13. Rapportage n.a.v. observatie van een patiënt gedurende 1 week
14. Rapportage n.a.v. begeleiding van een groep patiënten
15. Rapportage over het functioneren van een patiënt m.b.t. ingestelde behandeling (activiteitentherapie, medicatie etc.)
16. Observatie met behulp van gedragsbeoordelingsschalen

C. Begeleiden van patiënten

17. Bij bezoek
18. Bij weekendverlof
19. Bij weekend in instituut
20. Bij overplaatsing naar andere afdeling
21. Bij somatisch onderzoek, bv. EEG of ECG
22. Bij godsdienstige activiteiten
23. Bij individuele of groepsactiviteiten binnen het instituut (minimaal 5 onderdelen dienen afgetekend te zijn)
 - Bij spel
 - Bij handwerken/handenaarbeid
 - Bij muziek, zang, ritme
 - Bij wandelen
 - Bij lezen, studeren
 - Bij verzorgen van planten en/of tuinieren
 - Bij festiviteiten
 - Bij sportevenementen
24. Bij individuele of groepsactiviteiten buiten het instituut (minimaal 3 onderdelen dienen afgetekend te zijn)
 - Bij het gebruik maken van openbaar vervoer
 - Bij bezoek aan openbare gelegenheden
 - Tijdens het winkelen
 - Tijdens vakantie

D. Begeleiden van patiënten in verband met deelname aan:

25. Bezigheidstherapie
26. Arbeidstherapie
27. Bewegingstherapie
28. Muziek/zangtherapie
29. Creatieve therapie
30. Andere vormen van expressieve therapie
31. Fysiotherapie

E. Verplegingssituaties

32. Opnemen van een patiënt
33. Het introduceren van een patiënt op de afdeling
34. Het letten op contrabande
35. Een patiënt voorbereiden op een onderzoek of behandeling
36. Het opstellen en evalueren van een verplegingsplan voor een patiënt
37. Doel van de verpleging uitleggen aan patiënt of groep patiënten
38. Patiënt voorbereiden op een interne overplaatsing

- 39. Reactiveren van een gehospitaliseerde patiënt
- 40.** Tijdens het separeren van een patiënt
- 41. Deelnemen aan een nazorgbespreking
- 42. Begeleiden van een angstige patiënt
- 43. Begeleiden van een suïcidale patiënt
- 44. Begeleiden van een in zichzelf gekeerde patiënt
- 45. Begeleiden van een agressieve patiënt
- 46. Begeleiden van een autistische patiënt
- 47. Begeleiden van een patiënt in affect
- 48. Begeleiden van een patiënt die moeilijk of niet kan spreken
- 49. Begeleiden van een patiënt met wegloopneigingen
- 50. Begeleiden van een verwarde patiënt
- 51. Begeleiden van een patiënt die voeding weigert
- 52. Begeleiden van een groep patiënten onder buitengewone omstandigheden
- 53. Verplegen van een patiënt in sluimerkuur
- 54. Verplegen van een patiënt met een electroshockkuur
- 55. Verplegen van een patiënt met chemotherapie
- 56. Hulp en toezicht bij verschillende vormen van epilepsie
- 57.** Begeleiden van een patiënt waarbij mechanische dwangmiddelen gebruikt worden

H. Begeleiden van patiënten in groepsverband (letter is fout in originele tekst)

- 58.** Het bevorderen van contact tussen groepsleiding en -leden
- 59. Bevorderen van contact tussen groepsleden onderling
- 60.** Leiden van groepsgesprekken
- 61. Begeleiden van moeilijke situaties met één groepslid
- 62. Begeleiden van moeilijke situaties tussen groepsleden onderling
- 63.** Het introduceren van nieuw groepslid of nieuwe groepsleider in een groep
- 64. Begeleiden van een groep bij vertrek van groepslid of groepsleider

I. Een patiënt voorbereiden op

- 65. Verlof/vakantie
- 66. Arbeid buiten het ziekenhuis
- 67.** Gezinsverpleging
- 68.** Verpleging in sluisinternaat etc.
- 69. Proefverlof
- 70. Ontslag

J. Contacten met familieleden van patiënten en andere instanties

- 71. Bezoek
- 72. Bij ernstige ziekte
- 73. Bij overlijden
- 74. Bezoek met patiënt aan arts buiten het ziekenhuis
- 75. Huisbezoek met sociaal psychiatrisch verpleegkundige/maatschappelijk werker
- 76. Bezoek aan patiënt die werkt in het kader van de sociale werkvoorziening
- 77. Bezoek aan een patiënt in een sluisinternaat
- 78. Bezoek aan een patiënt in een pleeggezin
- 79. Gesprek met een geestelijk verzorger, curator etc van de patiënt
- 80. Contact met autoriteiten, familie en anderen bij brand, ongelukken, suïcide, ontvluchting etc.
- 81.** Contact met andere disciplines i.v.m. behandeling patiënt

K. Organisatie en leiding geven

- 82. Het maken van een werkindeling
- 83. Dagindeling maken
- 84.** Dienstrooster maken
- 85.** Leiding van een patiënteneenheid gedurende de dagdienst

- 86. Leiding van een patiënteneenheid gedurende de avonddienst
- 87. Leiding van een patiënteneenheid gedurende de nachtdienst
- 88. Werkbegeleiding geven aan leerlingen
- 89. Leiden van een werkbepreking
- 90. Dienstoverdracht in dagdienst
- 91. Dienstoverdracht na avonddienst
- 92. Dienstoverdracht na nachtdienst
- 93. Rondleiden van gasten en excursies

SOMATISCHE VERPLEEGKUNDE (minimaal 60 afgetekende vaardigheden in 1ste, 2^e of 3^e leerjaar af te tekenen, bij voorkeur 3 maal):

Aspecten van de verpleging m.b.t.

A. Verzorging van bed en kamer:

- 1. Afhalen en opmaken van het bed
- 2. Voor een kortademige patiënt
- 3. Voor een patiënt met decubitus
- 4. Voor een incontinentie patiënt
- 5. Voor een patiënt die een speciale houding behoeft
- 6. Verzorgen van een ziekenkamer van de patiënt
- 7. Verzorgen van dagverblijf/tuinkamer
- 8. Verzorgen van bed en kamer voor opname van patiënt
- 9. Verzorgen van bed/kamer na ontslag van patiënt

B. Lichamelijke verzorging van de patiënt:

- 10. Dagelijkse wasbeurt
- 11. Geven van een bedwassing
- 12. Bad/douche
- 13. Mondverzorging
- 14. Huidverzorging
- 15. Haarverzorging
- 16. Scheren/make up/verzorging
- 17. Hand- en voetverzorging
- 18. Verzorging van prothesen bv. contactlenzen, gehoorapparaat, gebitsprothesen

C. Zorg voor voeding en dieet

- 19. Verzorging van voedsel en dranken
- 20. Verzorgen van vochtbalans en voedingslijst
- 21. Verzorging van diëten zoals:
 - Diabetes dieet
 - Vermagerend dieet
 - Versterkend dieet
 - Zoutarm dieet
 - Vetarm dieet
 - Maag dieet
- 22. Verzorging van onderzoeksdiëten

D. Observatie en rapportage van:

- 23. Eetlust
- 24. Misselijkheid/braken
- 25. Pijn
- 26. Onrust/angst
- 27. Slaappatroon

28. Huid
29. Houding lichaam
30. Lichaamstemperatuur rectaal/axillair
31. Polskwaliteiten
32. Ademhaling
33. Bloeddruk
34. Lengte en gewicht
35. Excreta:
 - Urine- s.g. en reacties
 - Faeces
 - Sputum
 - Braaksel
36. Curve maken van temperatuur, pols, ademhaling, lengte en gewicht

E. Tillen en vervoer van patiënten

37. Tillen van een patiënt zonder hulpmiddelen
38. Tillen van een patiënt met hulpmiddelen
39. Patiënt in en uit bed helpen
40. Vervoer per brancard/rolstoel
41. Patiënt in en uit auto helpen

F. Toepassen van warmte en koude d.m.v.

42. Warme kruik/warm waterzak
43. Infrarode lamp
44. Ijsblaas
45. Ijs voor inwendig gebruik
46. Föhn en ijsbehandeling

G. Verzorgen van materiaal voor laboratorium onderzoek

47. Van 24-uurs urine
48. Van faeces/sputum/bloed
49. Steriel opvangen van urine

H. Desinfecteren en steriliseren van

50. Materiaal/gebruiksvoorwerpen/instrumenten
51. Excrementen
52. Gummi-artikelen

I. Medicijnen

53. Gereedmaken/distributie
54. Toediening oraal/rectaal en vaginaal
55. Per injectie subcutaan en intramusculair
56. Door middel van spray
57. Door middel van zalfbehandeling

J. Toepassing van hulpmiddelen

58. Licht-waterbed
59. Dekenboog
60. Ruggesteun/blokken
61. Ondersteek, urinaal en toiletstoel
62. Patiëntenlift
63. Kennis en bediening van het zuigapparaat
64. Kennis en bediening van het zuurstofapparaat
65. Kennis van verbandmateriaal en hun toepassing
66. Kennis van disposables en hun gebruikswijze

K. Verpleegkundige handelingen

67. Mond spoelen/gorgelen
- 68.** Oog indruppelen en spoelen
69. Zalfbehandeling van het oog
70. Oor indruppelen
71. Neus indruppelen
72. Behandeling bij ongedierte
73. Aseptische wondbehandeling
74. Verwijderen van hechtingen

Klaarzetten voor en uitvoeren van

75. Sondevoeding
76. Maag inhoud afnemen/ - maagspoelen
77. Hypodermoclyse
- 78.** Verwisselen van steriele kolven
79. Verzorgen van intraveneuze infuus
- 80.** Verzorgen van bloedtransfusie
81. Catheteriseren
82. Blaasspoelen
83. Bloeddruk meten

Klaar zetten en assisteren bij:

84. Vaginaal/rectaal toucheren
85. Suboccipitaal lumbaalpunctie
86. Intraveneuze injectie

BIJGEWOONDE HANDELINGEN

1. Proefpunctie
2. Sternumpunctie
3. Venapunctie
4. Venasectie
5. Lokale anesthesie
6. Incisie van abces
7. Wondhechting
8. EEG
9. ECG
10. Bloedtransfusie
11.
12.
13.
14.
15.

VERPLEEGD TIJDENS DE OPLEIDING

Patiënten met de volgende psychiatrische aandoeningen:

- Dementie
- Psychosen bij cerebrale afwijkingen
- Andere somatische psychosen
- Schizofrene psychosen
- Psychosen waarbij stemmingafwijkingen op de voorgrond staan
- Paranoïde psychosen
- Neurosen

Afwijkende persoonlijkheidsstructuren
Seksuele afwijkingen
Alcoholisme
Verslaving
Psychosomatische afwijkingen
Kinderpsychiatrische ziektebeelden
Zwakzinnigheid

Patiënten met de volgende somatische aandoeningen

Infectieziekten
Kwaadaardige gezwellen
Astma
Diabetes mellitis
Andere ziekten van klieren met inwendige secretie
Anemie
Apoplexie
Epilepsie
Ziekten van zintuigen
Ziekten van het hart
Ziekten van het circulatiesysteem
Ziekten van de longen
Ziekten van het spijsverteringskanaal
Ziekten van de nieren
Ziekten van de geslachtsorganen
Ziekten van de huid
Ziekten van de gewrichten
Ziekten van het beenderenstelsel
Neurologische ziekten (anders dan apoplexie)
Fracturen
Aangeboren afwijkingen
Verwondingen
Vergiftigingen

NB: Uit hetzelfde document van de Centrale Raad voor de Volksgezondheid blijkt dat een leerling voor het Diploma A-verpleegkundige in 1975 het volgende aan psychiatrie moet leren:

Het maken van een observatierapport plus 11 verpleegkundige handelingen:

1. Opname van patiënt met inachtneming van geestelijke, maatschappelijke en lichamelijke aspecten
2. Contact met familieleden en ander bezoek van de patiënt
3. Ontslag of overplaatsing van de patiënt met inachtneming van geestelijke, maatschappelijke en lichamelijke aspecten
4. Hulp bij voedselweigeren
5. Hulp en toezicht bij patiënten die medicamenten weigeren
6. Activeren van een patiënt
7. Begeleiding bij therapieën, zoals creatieve en bewegingstherapie
8. Hulp bij kuren, zoals...
9. Activeren van groepsgesprekken
10. Gedesintegreerde groep weer tot harmonie brengen
11. Separeren van een patiënt

Overzicht Praktische Opleiding diploma B-verpleegkundige 1977

Volgens het besluit van 30 mei 1975, Staatscourant 111, laatstelijk gewijzigd bij besluit 29 september 1977, stcrt. 193, houdende regeling Opleiding diploma B-verpleegkundige wordt het gebruik van het Overzicht Praktische Opleiding tijdens de opleiding voorgeschreven (artikel 17).

Dit overzicht is het eigendom van de opleidingsinrichting en wordt bij het behalen van het diploma uitgereikt aan de verpleegkundige.

Op de tweede pagina staat: “De leerling verpleegkundige is, evenals degenen die reeds tot het beroep zijn toetreden, verplicht geheim te houden al hetgeen hem, gedurende de opleiding tot het beroep van verpleegkundige als geheim is toevertrouwd, of hetgeen daarbij als geheim te zijn ter kennis is gekomen, of waarvan hij het vertrouwelijk karakter moet begrijpen” (Wetboek van Strafrecht, artikel 272)

De leerling verpleegkundige is bij de aanvang van de opleiding hiervan in kennis gesteld.

Handtekening van den leerling:

Overzicht praktijkleerperioden:

Afdeling (doelstelling) Praktijkleerperiode Onderbrekingsdagen Handtekening hoofd

Eerste leerperiode

Tweede leerperiode

Derde Leerperiode

Overzicht Klinische lessen (zeven per jaar, 21 totaal)

Eerste leerperiode

Tweede leerperiode

Derde Leerperiode

Overzicht patiëntenbesprekingen (zeven per jaar, 21 totaal):

Eerste leerperiode

Tweede leerperiode

Derde Leerperiode

Verpleegkundige verslagen en werkstukken (minimaal twee per jaar)

Diversen

Overzicht van de vorderingen van de leerling:

Functioneel gedeelte

Vaardigheden welke de leerling tijdens de opleiding heeft verkregen:

PSYCHIATRISCHE VERPLEEGKUNDE (minimaal 75 vaardigheden in 1ste, 2^e of 3^e leerjaar af te tekenen, bij voorkeur wel 3 maal):

Aspecten van de verpleging m.b.t.

A. Verzorging

1. Het opstaan en naar bed gaan
2. Het wassen/baden
3. De uiterlijke verzorging
4. Het eten/drinken
5. Het gebruik maken van het toilet
6. De verzorging van het woonmilieu

B. Observatie en rapportage

7. Dagrapport maken
8. Avondrapport maken
9. Nachtrapport maken
10. Opnamerapport maken
11. Observatierapport maken m.b.t. onder A genoemde aspecten
12. Rapportage over een van de onder E genoemde aspecten
- 13.** Rapportage n.a.v. observatie van een patiënt gedurende een week
14. Rapportage n.a.v. begeleiding van een groep patiënten
- 15.** Rapportage over het functioneren van een patiënt m.b.t. specifieke behandelingsaspecten
16. Observatie met behulp van gedragsbeoordelingsschalen

C. Individuele en/of groepsactiviteiten d.m.v.

17. Spel
18. Handwerken/handenaarbeid
19. Muziek, zang, ritme
20. Wandelen
21. Lezen, studeren
22. Verzorgen van planten en/of tuinieren
23. Gebruik maken van openbaar vervoer
24. Gebruik maken van openbare instellingen
25. Winkelen

D. Deelname aan:

26. Bezigheidstherapie
27. Arbeidstherapie
28. Bewegingstherapie
29. Muziek/zangtherapie
30. Creatieve therapie
31. Andere vormen van expressieve therapie
32. Fysiotherapie

E. De individuele situatie van de patiënt

33. Bij opname
34. Bij introductie op de afdeling
35. Bij het letten op contrabande
36. Bij het opstellen en evalueren van een verpleegplan
37. Tijdens het uitleggen van het doel van de verpleging
38. De voorbereiding op een interne overplaatsing
- 39.** Tijdens het separeren van een patiënt
- 40.** Tijdens het activeren van een gehospitaliseerde patiënt
41. Bij angst
42. Bij verwardheid
43. Bij onrust
44. Bij autisme
45. Bij affecten
46. Bij agressie
47. Bij desoriëntatie
48. Bij spraakstoornissen
49. Bij wegliepneigingen
50. Bij voedselweigering
51. Bij suïcidaal gedrag
52. Gedurende een sluimerkuur
53. Gedurende een specifieke behandeling
54. Bij chemotherapie

- 55. Bij het gebruik van chemische dwangmiddelen
- 56. Gedurende een insult
- 57. Bij bezoek
- 58. Bij ontslag
- 59. In een nazorg bespreking
- 60. In het terminale stadium

F. Groepssituaties

- 61. Het bevorderen van contact tussen groepsleden
- 62. Het leiden van groepsgesprekken
- 63. Het introduceren van nieuwe lid in een groep
- 64. Het vertrek van een lid uit een groep

G. Voorbereiden op

- 65. Verlof/vakantie
- 66. Proefverlof
- 67. Ontslag
- 68. Arbeid buiten het ziekenhuis
- 69. Plaatsing in gezinsverpleging
- 70. Overplaatsing naar sluisinternaat etc.

H. Interne contacten zoals

- 84. Bezoek met patiënt aan arts buiten het ziekenhuis
- 85. Deelnemen aan nazorg bespreking
- 86. Huisbezoek met sociaal psychiatrisch verpleegkundige/maatschappelijk werker
- 87. Bezoek aan patiënt die werkt in het kader van de sociale werkvoorziening
- 88. Bezoek aan een patiënt in een sluisinternaat
- 89. Bezoek aan een patiënt in een pleeggezin
- 90. Gesprek met een geestelijk verzorger, curator etc van de patiënt
- 91. Contact met functionarissen 1^e echelon i.v.m. verpleging patiënt

I. Organisatie en leiding van een verpleegeenheid

- 92. Het maken van een werk/dag indeling
- 93. Medeopstellen van een dienstrooster
- 94. Mede leiding geven aan patiënteneenheid gedurende de dagdienst
- 95. Mede leiding geven aan een patiënteneenheid gedurende de avonddienst
- 96. Mede leiding geven aan een patiënteneenheid gedurende de nachtdienst
- 97. Leiden van een werkbespreking
- 98. Werkleiding geven aan leerlingen
- 99. Dienstoverdracht in dagdienst
- 100. Dienstoverdracht na avonddienst
- 101. Dienstoverdracht na nachtdienst

SOMATISCHE VERPLEEGKUNDE (minimaal 60 afgetekende vaardigheden in 1ste, 2^e of 3^e leerjaar af te tekenen, bij voorkeur wel 3 maal):

Aspecten van de verpleging m.b.t.

A. Verzorging verpleegeenheid

- 1. Verzorging van het bed
- 2. Van een kortademige patiënt
- 3. Van een patiënt met decubitus
- 4. Van een incontinentie patiënt
- 5. Van een patiënt die een speciale houding behoeft
- 6. Patiënt in/uit bed helpen
- 7. Verzorgen van een ziekenkamer van de patiënt

8. Verzorgen van dagverblijf/tuinkamer
9. Verzorgen van bed en kamer voor opname van patiënt
10. Verzorgen van bed/kamer na ontslag van patiënt

B. De zorg voor individuele hygiëne bij:

11. Dagelijkse wasbeurt
12. Wassen van een patiënt op bed
13. Menstruatie
14. Incontinentie
15. Bad/douche
16. Mondverzorging
17. Huidverzorging
18. Haarverzorging
19. Scheren/make up/verzorging
20. Hand en voetverzorging
21. Verzorging van prothesen bv. contactlenzen, gehoorapparaat, gebitsprothesen

C. Observatie en rapportage

22. Bewustzijn en oriëntatie
23. Functioneren van de zintuigen
24. Eetlust/misselijkheid/braken
25. Pijn
26. Onrust/angst
27. Slaappatroon
28. Huidaspecten
29. Houding lichaam
30. Lichaamstemperatuur rectaal/axillair
31. Polskwaliteiten
32. Ademhaling
33. Bloeddruk
34. Lengte en gewicht
35. Vochtbalans/voedingslijst
36. Excreta =
 - Urine- s.g. en reacties
 - Faeces
 - Sputum
 - Braaksel
37. Bovenstaande noteren en zonodig in curve brengen

D. Verzamelen van materiaal voor laboratorium onderzoek

38. Van 24-uurs urine
39. Van faeces/sputum/bloed
40. Steriel opvangen van urine
41. Maaginhoud afnemen

E. Desinfecteren en steriliseren van

42. Materiaal/gebruiksvoorwerpen/instrumenten
43. Excrementen

F. Toepassen van behandelingaspecten t.a.v. medicatie

44. Medicijnen gereedmaken/distributie
45. Medicijnen toedienen oraal/rectaal en vaginaal
46. Medicijnen toedienen per injectie subcutaan en intramusculair
47. Medicijnen toedienen door middel van spray
48. Medicijnen toedienen door middel van zalfbehandeling

- 49. Oog indruppen en spoelen
- 50. Zalfbehandeling van het oog
- 51. Neus indruppen
- 52. Mond spoelen/gorgelen

G. Toepassen van andere behandelingsaspecten:

- 53. Bloedtransfusie
- 54. Catheteriseren
- 55. Blaasspoelen
- 56. Maagspoelen
- 57. Aseptische wondbehandeling
- 58. Verwijderen van hechtingen
- 59. Behandeling bij parasieten

H. Voeding

- 60. Verzorging van voeding en diëten
- 61. Diabetes dieet
- 62. Vermagerend dieet
- 63. Versterkend dieet
- 64. Zoutarm dieet
- 65. Vetarm dieet
- 66. Maag dieet
- 67. IJs voor inwendig gebruik
- 68. Sondevoeding
- 69. Hypodermoclyse
- 70. Intraveneus infuus

I. Toepassen van hulpmiddelen

- 71. Ondersteek/urinaal en toiletstoel
- 72. Lucht/waterbed
- 73. Dekenboog
- 74. Ruggesteun/blokken
- 75. Föhn
- 76. Infrarode lamp
- 77. Warmwaterzak
- 78. Patiëntenlift
- 79. Brancard
- 80. Rolstoel
- 81. Zuigapparaat
- 82. Zuurstofapparaat
- 83. Verbandmateriaal
- 84. Disposable materialen

J. Klaar zetten en assisteren bij:

- 85. Vaginaal/rectaal toucheren
- 86. Suboccipitaal lumbaalpunctie
- 87. Intraveneuze injectie

K. Voorbereiden en nazorg van patiënt bij onderzoeken:

- 88. Endoscopieën bv. broncho/recto
- 89. Röntgenonderzoek bv. maag en nieren
- 90. Functieonderzoeken bv:
 - Hersenvunctie
 - Hartfunctie
 - Longfunctie

BIJGEWOONDE HANDELINGEN

Proefpunctie
Venasectie
Lokale anesthesie
Incisie van abces
Wondhechting
EEG
ECG

VERPLEEGD TIJDENS DE OPLEIDING

Patiënten wiens ziektebeeld overwegend gekenmerkt werd door:

Een depressief syndroom
Een manisch syndroom
Een schizoform syndroom
Een paranoïd hallucinatoir syndroom
Een amnestisch syndroom
Een amentieel syndroom
Een delirante toestand
Een hyperesthetisch emotionele toestand
Psychastheen functioneren
Neurastheen functioneren
Hysterisch functioneren
Verslaving
Psychosomatische aandoeningen
Kinderpsychiatrische aandoeningen
Zwakzinnigheid

PATIËNTEN MET ONDERSTAANDE SOMATISCHE AANDOENINGEN

Infectieziekten
Gezwelvorming
Ziekten van klieren met inwendige secretie
Ziekten van het bloed
Neurologische ziekten
Hart- en vaatziekten
Ziekten van de luchtwegen
Ziekten van het spijsverteringskanaal
Ziekten van de nieren
Ziekten van de geslachtsorganen
Ziekten van het beenderenstelsel
Gewrichten
Fracturen
Ziekten van de huid
Ziekten van de zintuigen
Traumata
Vergiftigingen

PRAKTIJKOPLEIDINGSBOEK (PO), Behorend bij de Regeling Diploma B-verpleegkundige d.d. 2 januari 1986, DGVGZ/GBO/VVBO nr. 57981, Staatscourant 23 januari 1986, nr. 16, uitgegeven door Uitgeverij De Tijdstroom, Lochem.

Op de eerste pagina staat de gelofte: “*De leerling verpleegkundige is, evenals degenen die reeds tot het beroep zijn toegetreden, verplicht geheim te houden al hetgeen hem, gedurende de opleiding tot het beroep van verpleegkundige als geheim is toevertrouwd, of hetgeen daarbij als geheim te zijn ter kennis is gekomen, of waarvan hij het vertrouwelijk karakter moet begrijpen*” (Wetboek van Strafrecht, artikel 272)

Handtekening van de leerling:

Het PO biedt een overzicht van de per praktijkleerperiode te behalen praktijkdoelen en vormt aldus een kader m.b.t. het praktijkleren. Het heeft een administratieve functie (personalia) en een dossierfunctie (alle relevante formulieren worden erin bewaard), en alle beoordelingsmomenten worden erin vastgelegd. Het PO wordt dan ook bewaard op de afdeling waar de leerling werkt. De vijf eindtermen die de leerling aan het einde van de opleiding dient te hebben bereikt, zijn opgedeeld in 22 termen. Van de eindtermen zijn tussentermen afgeleid die de leerling per leerperiode moet hebben bereikt. Afhankelijk van de afdelingen waar de leerling als stageplaatsen terecht komt, dient de leerling deze algemene doelen om te zetten in individuele praktijkleerdoelen. Met betrekking tot methoden en technieken vanuit medische, paramedische, psychiatrische en psychologische behandeling, alsmede met betrekking tot dwangbehandeling een beschermende maatregelen, worden aan de verwijzer /opdrachtgever ten aanzien van de leerling een aantal eisen gesteld. De opdrachtgever dient zich ervan overtuigd te hebben dat de leerling over voldoende kennis, inzicht (o.a. ten aanzien van de besluitvorming) alsmede vaardigheden bezit, om deze op een verantwoorde manier te kunnen uitvoeren. Begeleiding van en toezicht op de uitvoering is noodzakelijk. Aan de leerling kunnen dus geen opdrachten gegeven worden, die de bevoegdheid, verantwoordelijkheid, kennis, inzicht en vaardigheden te boven gaan.

Aftekening van 135 praktijkvaardigheden (minimaal 75 van de in totaal 103 psychiatrische vaardigheden en minimaal 60 van de 90 somatische vaardigheden) moet worden gedaan door de werkbegeleiders op de diverse stage-afdeling.

De praktijkleerdoelen hebben betrekking op de tussentermen die behaald moeten worden, de klinische lessen en patiëntenbesprekingen en de vaardigheden die geleerd moeten worden.

Personalia van de leerling:

Naam, voornamen, geboortedatum, geboorteplaats, land, nationaliteit, gevolgde beroepsopleidingen (A-, Z- of zv-opleiding met diplomnummer en datum)

Het theoretische deel van de opleiding wordt verzorgd door:

Het praktisch deel van de opleiding wordt verzorgd door:

Diploma B-verpleegkundige uitgereikt op.. nummer: handtekening hoofd opleiding.

Vrijstellingen:

Theoretisch worden de volgende onderwerpen behandeld:

Unit 1: Algemene inleiding tot de verpleegkunde

Thema 1: Verkenning van de beroepsuitoefening

Thema 2: Verkenning van de beroepsbeoefenaar

Thema 3: Verkenning van de beroepsinhoud

Unit 2: Uitgangspunten voor de verpleegkundige beroepsuitoefening:

Thema 4: Mensvisie en mensbeeld

Thema 5: Relatie mens en omgeving

Thema 6: Continuüm gezondheid en ziekte

Thema 7: Zorg en verplegen; de visie op verplegen toegespitst op zelfzorg

Unit 3: Het verpleegproces

Thema 8: Theorie van de methodiek van het verplegen

Thema 9: Basistechnieken voor het verpleegproces

Thema 10: Verpleegproces en zelfzorgondersteuning

Unit 4: De zelfzorggebieden

Thema 11: Lichaam en uiterlijk

Thema 12: Voortbeweging en houding

Thema 13: Circulatie

Thema 14: Zuurstofvoorziening

Thema 15: Temperatuurregulatie

Thema 16: Spijsvertering en voeding

Thema 17: Uitscheiding

Thema 18: Hormonaal stuurmechanisme

Thema 19: Neurologisch stuurmechanisme

Thema 20: Informatievoorziening

Thema 21: Levensritme

Thema 22: Seksualiteit

Thema 23: Psychische functies

Thema 24: Communicatieve functies

Thema 25: Functioneren in de context van het milieu

Thema 26: Functioneren in de intermenselijke context

Thema 27: Functioneren in de sociaal-culturele context

Thema 28: Functioneren in de religieus-levensbeschouwelijke context

Thema 29: Samenhang tussen de zorgzorggebieden

Unit 5 Plaatsbepaling van de psychiatrische hulpverlening

Thema 30: De verschillende velden van de gezondheidszorg

Thema 31: Het psychiatrisch ziekenhuis

Unit 6 Management van het verpleegproces

Thema 32: Functioneren op micro- en mesoniveau; coördinatie, organisatie en integratie van zorg

Thema 33: Begeleiden, instructie en voorlichting

Thema 34: Leiding geven

Unit 7. Specifieke verpleegkunde

Thema 35: Opname, verblijf en ontslag

Thema 36: Specifieke kenmerken van verpleegplannen en verpleegprocessen bij bepaalde categorieën psychiatrische cliënten:

Thema 37: verpleging van cliënten in crisissituaties en kortdurende behandeling

Thema 38: verpleging van cliënten in verblijfsafdelingen en langdurige behandeling

Thema 39: Verpleging van geronto psychiatrische cliënten

Thema 40: Verpleging van cliënten in semi- en extramurale voorzieningen

Thema 41: Verpleging van cliënten in specifieke behandelsituaties

Thema 42: Verpleging van psychiatrische cliënten met lichamelijke problematiek

Thema 43: Juridische en ethische aspecten m.b.t. de verpleging van psychiatrische cliënten.

Unit 8: Beroepsontwikkeling en professionalisering

Thema 44: Professionalisering

Thema 45: Juridische en ethische aspecten m.b.t. het beroep en de beroepsuitoefening van de verpleegkundige

Thema 46: Onderzoek in de verpleging

Overzicht praktijkleerperioden:

Beroeps Voorbereidende Periode (7 maanden, waarin 690 uur theorie, een stage van 4 weken en een vakantie van 3 weken vallen).

Deze periode kenmerkt zich door een beroepsvoorbereidend karakter met functiegerichte elementen. Centraal staat de voorbereidende scholing en vorming m.b.t. de basiszorg aan de cliënt.

In deze 7 maanden krijgen de leerlingen dus veel les, en worden zij getraind in het oefenen van praktische vaardigheden, op poppen of op elkaar. Halverwege en aan het eind van deze periode wordt over de leerlingen een oordeel uitgesproken of zij geschikt zijn voor het beroep. Het eerste oordeel heeft een ondersteunende/corrigerende functie richting de leerling; het oordeel aan het eind van deze periode is bindend. Het oordeel wordt schriftelijk vastgelegd en gemotiveerd. Alleen met een positief oordeel hieromtrent kan de leerling de opleiding vervolgen. Slechts in uitzonderingsgevallen kan iemand die niet geschikt werd beoordeeld de BVP overdoen.

In het praktijkopleidingsboek worden vastgelegd: datum introductiegesprek, datum evaluatiegesprek, tussentijdse beoordeling en eindbeoordeling (ondertekend door het Hoofd van de opleiding).

Eerste leerperiode: Dit zijn 12 maanden waarin de leerling minimaal 5 weken les krijgt, één excursie heeft, 8 klinische lessen moet bijwonen, 8 patiëntenbesprekingen moet bijwonen, 30 psychiatrisch georiënteerde verpleegkundige aspecten en 25 somatisch georiënteerde verpleegkundige aspecten moet laten aftekenen, en elke 6 weken -in totaal 30 keer - evaluatiegesprekken moet voeren met praktijkbegeleider en werkbegeleider. Aan het eind wordt de leerling op basis van het voldoen aan deze verplichtingen en op basis van zijn handelen in de praktijk schriftelijk beoordeeld door het afdelingshoofd:

De eerste leerperiode kenmerkt zich o.a. door het intreden van de leerling in het arbeidsproces. De periode begint met een introductiegesprek op de afdeling. Daarin wordt ook ingegaan op de leerdoelen voor deze periode en de leerling dient zich op basis daarvan praktijkleerdoelen te stellen. Datgene wat geleerd is in de voorbereidende periode m.b.t. de basiszorg concreet toegepast worden. Eveneens wordt er een begin gemaakt naar meer specifieke zorg.

In het praktijkopleidingsboek worden vastgelegd: datum introductiegesprek, datum evaluatiegesprekken, afgetekende vaardigheden plus datum, tussentijdse beoordeling en eindbeoordeling (ondertekend door het Hoofd van de opleiding).

Tweede leerperiode: Dit zijn 12 maanden, waarin de leerling minimaal 5 weken les krijgt, één excursie heeft, 7 klinische lessen moet bijwonen, 7 patiëntenbesprekingen, 25 psychiatrisch georiënteerde verpleegkundige aspecten en 20 somatisch georiënteerde verpleegkundige aspecten moet laten aftekenen, 30 evaluatiegesprekken moet voeren met praktijkbegeleider en werkbegeleider. Aan het eind wordt de leerling op basis van het voldoen aan deze verplichtingen en op basis van zijn handelen in de praktijk schriftelijk beoordeeld door het afdelingshoofd, en schriftelijk beoordeeld wordt door het afdelingshoofd:

De tweede leerperiode begint ook weer met een introductiegesprek, het vaststellen van leerdoelen en het steeds evalueren daarvan. De periode kenmerkt zich door een verdere uitbouw van specifieke zorg. De verpleegsituaties worden complexer.

In het praktijkopleidingsboek worden vastgelegd: datum introductiegesprek, datum evaluatiegesprekken, afgetekende vaardigheden plus datum, tussentijdse beoordeling en eindbeoordeling (ondertekend door het Hoofd van de opleiding).

Derde leerperiode (9 maanden waarin de leerling minimaal 5 weken les krijgt, 5 klinische lessen geeft, 5 patiëntenbesprekingen verzorgt, 20 psychiatrisch georiënteerde verpleegkundige aspecten en 15 somatisch georiënteerde verpleegkundige aspecten laat aftekenen, 30 evaluatiegesprekken voert met praktijkbegeleider en werkbegeleider, en een scriptie inlevert die voldoende beoordeeld moet worden. Aan het eind wordt de leerling op basis van het voldoen aan deze verplichtingen en op basis van zijn handelen in de praktijk schriftelijk beoordeeld door het afdelingshoofd, en schriftelijk beoordeeld wordt door het afdelingshoofd:

De derde leerperiode kenmerkt zich door een toenemende zelfstandigheid van de leerling m.b.t. het verplegen. De nadruk van deze periode ligt op integratie van kennis, vaardigheden en attitude. Dit leidt

ertoe dat de leerling uiteindelijk een verpleegproces geheel kan beheersen. Ook kan hij binnen de organisatie van een afdeling middelen zo aanwenden dat een verpleegplan kan worden uitgevoerd. Tenslotte zal hij een zodanig inzicht in het beroep ontwikkeld moeten hebben dat hij zaken kan abstraheren en generaliseren om zo een bijdrage te leveren aan de inhoud van het beroep. De leerling geeft in deze periode zelf 5 klinische lessen en verzorgt de inbreng bij 5 patiëntenbesprekingen, schrijft in deze periode ook een scriptie, aan de hand waarvan hij mede beoordeeld zal worden. Aan het einde van deze leerperiode heeft de leerling de eindtermen van de opleiding bereikt.

In het praktijkopleidingsboek worden vastgelegd: datum introductiegesprek, datum evaluatiegesprekken, afgetekende vaardigheden plus datum, tussentijdse beoordeling en eindbeoordeling (ondertekend door het Hoofd van de opleiding).

Eindtermen bij het eindexamen:

Er zijn 5 grote eindtermen geformuleerd die de leerling moet hebben bereikt; deze zijn gespecificeerd naar een aantal subtermen:

1. De beroepsbeoefenaar kan de relatie cliënt-verpleegkundige vorm en inhoud geven:

- De psychiatisch verpleegkundige kan een verpleegrelatie aangaan, onderhouden en hanteren, beëindigen en evalueren
- De psychiatisch verpleegkundige is in staat om vanuit de hulpvraag van de cliënt (cliëntensysteem) het zelfzorgpatroon, het zelfzorgtekort en de zorgbehoefte op systematische wijze te observeren, te analyseren en te interpreteren
- De psychiatisch verpleegkundige kan een verpleegplan opstellen
- De psychiatisch verpleegkundige is in staat het verpleegkundig handelen te bespreken, af te stemmen op het hulpverleningsproces en de continuïteit van zorg te bewaken
- De psychiatisch verpleegkundige is in staat om op systematische en methodische wijze een verpleegplan, dat gericht is op het overnemen/ondersteunen van de zelfzorgactiviteiten van de cliënt uit te voeren en te evalueren
- De psychiatisch verpleegkundige is in staat om vanuit de verpleegkundige deskundigheid te participeren in de behandeling van andere disciplines
- De psychiatisch verpleegkundige kan een tolkfunctie ten behoeve van de cliënt vervullen
- De psychiatisch verpleegkundige is in staat verantwoordelijkheid te dragen voor het beroepsmatig handelen
- De psychiatisch verpleegkundige is in zijn verpleegkundig handelen in staat de beroepsattitude gestalte te geven

2. De beroepsbeoefenaar kan het milieu van cliënten vorm en inhoud geven:

- De psychiatisch verpleegkundige kan op basis van observatie, analyse en interpretatie van de problematiek van een cliënt aangeven welk milieu het meest geschikt is voor hem en welke elementen uit dat milieu een bijdrage kunnen leveren aan de oplossing van zijn problematiek
- Hij kan op basis van de doelstelling van de afdeling het therapeutische milieu van de afdeling vorm geven en bewaken
- Hij is in staat milieufactoren te observeren, te analyseren en te interpreteren in het werken met leefgroepen, communicatiegroepen en taakgroepen
- Hij is in staat een sociotherapeutische functie te vervullen in de lefsituatie van cliënten
- Hij is in staat t.b.v. het therapeutisch milieu een samenwerkingsrelatie aan te gaan, binnen een multi-disciplinair team
- Hij is in staat de continuïteit in de lefsituatie van de groepen cliënten te bewaken.

3. De beroepsbeoefenaar kan functioneren binnen de organisatorische structuur:

- De psychiatisch verpleegkundige is bekend met de rechten en plichten van de werknemer
- Hij kan een bijdrage leveren aan de vormgeving van de rechten en plichten van de werknemer in relatie tot de kenmerken van de beroepsuitoefening

- Hij kan structuren, middelen en samenwerkingsvormen binnen de gezondheidszorg, de instelling en de afdeling hanteren om verantwoord als verpleegkundige te kunnen functioneren op micro- en mesoniveau.
4. *De beroepsbeoefenaar kan gebruik maken van nieuwe inzichten en ontwikkelingen in het beroep:* van verpleegkundige in het algemeen en van de psychiatrisch verpleegkundige in het bijzonder:
- De psychiatrisch verpleegkundige is in staat in zijn beroepsuitoefening steeds gebruik te maken van nieuwe inzichten en ontwikkelingen in de psychiatrische verpleegkunde, beroepshouding, beroepswaarden, normen en de plaats van de verpleegkundige in het totale hulpverleningsproces
 - Hij is in staat een bijdrage te leveren aan de kwaliteitsbeheersing en kwaliteitsverbetering van de verpleegkundige beroepsuitoefening
5. *De beroepsbeoefenaar kan de eigen waarden en normen evenwichtig hanteren en in overeenstemming brengen met de eisen die aan de beroepsuitoefening gesteld worden:*
- De psychiatrisch verpleegkundige kan zijn eigen waarden en normen in overeenstemming met de beroepscode en het beroepsgeheim, evenwichtig hanteren in relatie tot de rechten en plichten van client, omgeving, beroepsgroep en maatschappij
 - Hij is in staat de eigen wijze van omgaan met de cliënt, omgeving en organisatie te onderzoeken en ter discussie te stellen in het belang van een optimale beroepsuitoefening.

Overzicht af te tekenen verpleegkundige vaardigheden:

Psychiatrisch georiënteerde verpleegkundige aspecten:

A. Verpleging:

1. Het opstaan/Naar bed gaan
2. Het wassen/baden
3. De uiterlijke verzorging
4. Het eten/drinken
5. Het gebruik maken van het toilet
6. De verzorging van het woonmilieu

B. Observatie en rapportage

7. Dagrapport maken
8. Avondrapport maken
9. Nachtrapport maken
10. Opnamerapport maken
11. Observatierapport maken m.b.t. verpleging
12. Observatierapport m.b.t. één aspect van de individuele situatie van de patiënt
13. Rapportage maken n.a.v. begeleiding van een groep patiënten
14. Rapportage maken m.b.t. functioneren van de patiënt m.b.t. een of meer behandelingsaspecten
15. Samenvattende rapportage
16. Voorbereiding behandelingsbespreking
17. Rapportage behandelingsbespreking
18. Rapportage middelen en maatregelen

C. Individuele en groepsactiviteiten

19. Spel
20. Handwerken/handenaarbeid
21. Muziek/zang/ritme
22. Wandelen
23. Lezen/studeren
24. Sport
25. Verzorgen van planten/tuinieren/bosbouw

26. Interieurverzorging
27. Gebruik maken van openbaar vervoer
28. Gebruik maken van openbare instellingen
29. Winkelen

D. Deelname aan:

30. Bezigheidstherapie
31. Arbeidstherapie
32. Bewegingstherapie
33. Muziek/zangtherapie
34. Creatieve therapie
35. Dramatische therapie
36. Andere vormen van expressieve therapie
37. Groepsgesprek
38. Ontspanningsactiviteiten
39. Rationeel Emotieve Therapie (RET)
40. Assertiviteitstraining
41. Fysiotherapie

E. Individuele situatie van de patiënt

42. Bij opname
43. Bij introductie op de afdeling
44. Bij het letten op contrabande
45. Bij het opstellen en evalueren van een verpleegplan
46. Tijdens het uitleggen van het doel van de verpleging
47. Voorbereiding op een interne overplaatsing
48. Tijdens het separeren
49. Bij angst
50. Bij verwardheid
51. Bij onrust
52. Bij autisme
53. Bij affecten
54. Bij agressie
55. Bij desoriëntatie
56. Bij spraakstoornissen
57. Bij wegliepneigingen
58. Bij voedselweigering
59. Bij suïcidaal gedrag
60. Bij suïcide
61. Bij chemotherapie
62. Bij gebruik van mechanische dwangmiddelen
63. Gedurende een insult
64. Bij bezoek
65. Bij ontslag
66. In het terminale stadium/bij stervensbegeleiding

F. Groepssituaties

67. Bevorderen van contact tussen groepsleden
68. Introduceren van nieuw lid in een groep
69. Leiden van groepsgesprekken
70. Vertrek lid uit een groep
71. Begeleiden van patiëntenvakantie
72. Begeleiden bij calamiteiten

G. Voorbereiden op:

73. Verlof/vakantie
74. Proefverlof
75. Ontslag
76. Arbeid buiten het ziekenhuis
77. Plaatsing in een vervangend tehuis
78. Plaatsing in een sociowoning
79. Plaatsing in een resocialisatiewoning
80. Ziekenhuisopname

H. Externe contacten zoals:

82. Bezoek met patiënt aan arts buiten het ziekenhuis (NB: nummer is fout in het origineel)
83. Ophalen na weglopen
84. Bezoek patiënt in een sociowoning
85. Bezoek patiënt in een gezinsvervangend tehuis
86. Gesprek met geestelijk verzorger/curator van patiënt
87. Contact met functionarissen van 1^e echelon i.v.m. verpleging patiënt

I. Organisatie en leiding van de verpleegeenheid:

88. Maken van een werk/dagindeling
89. Mede leidinggeven aan patiënten-eenheid gedurende de dagdienst
90. Zie 89 gedurende avonddienst
91. Zie 89 gedurende de nachtdienst
92. Dienstoverdracht na dagdienst
93. Dienstoverdracht na avonddienst
94. Dienstoverdracht na nachtdienst
95. Leiden van een werkbespreking
96. Deelnemen aan intervisie
97. Overleg met andere disciplines

J. Begeleiding van leerlingen/stagiaires

98. Inwerken
99. Introduceren
100. Introductiegesprek
101. Evaluatiegesprek
102. Beoordelingsgesprek
103. Leerdoelen formuleren

Somatische georiënteerde verpleegkundige aspecten:

A. Verzorging verpleegeenheid

1. Verzorging van het bed
2. Van kortademige patiënt
3. Van patiënt met decubitus
4. Van incontinente patiënt
5. Van patiënt met speciale houding
6. Patiënt in/uit bed helpen
7. Verzorgen van ziekenkamer
8. Verzorgen van dagverblijf/tuinkamer
9. Verzorgen bed/kamer voor opname
10. Verzorgen bed/kamer na ontslag

B. Zorg voor individuele hygiëne bij:

11. Dagelijkse wasbeurt
12. Wassen van patiënt op bed

13. Menstruatie
14. Incontinentie
15. Bad/douche
16. Mondverzorging
17. Huidverzorging
18. Haarverzorging
19. Scheren/make-up verzoring
20. Hand –en voetverzorging
21. Verzorging van prothesen bv. contactlenzen, gehoorapparaat, gebitsprothesen

C. Observatie en rapportage:

22. Bewustzijn en oriëntatie
23. Functioneren van de zintuigen
24. Eetlust/misselijkheid/braken
25. Pijn
26. Onrust/angst
27. Slaappatroon
28. Huidaspecten
29. Houding lichaam
30. Lichaamstemperatuur rectaal/axillair
31. Polskwaliteiten
32. Ademhaling
33. Bloeddruk
34. Lengte en gewicht
35. Vochtbalans/voedingslijst
36. Bovenstaande noteren en zonodig in curve brengen

D. Verzamelen van materiaal voor laboratorium onderzoek

37. Van 24-uurs urine
38. Van faeces/sputum/bloed
39. Steriel opvangen van urine
40. Maaginhoud afnemen

E. Desinfecteren en steriliseren van

41. Materiaal/gebruiksvoorwerpen/instrumenten
42. Excrementen

F. Toepassen van behandelingsaspecten t.a.v. medicatie

43. Medicijnen gereedmaken/distributie
44. Medicijnen toedienen oraal/rectaal en vaginaal
45. Medicijnen toedienen per injectie subcutaan en intramusculair
46. Medicijnen toedienen door middel van spray
47. Medicijnen toedienen door middel van zalfbehandeling
- 48.** Oog indruppelen en spoelen
49. Zalfbehandeling van het oog
50. Neus indruppelen
51. Mond spoelen/gorgelen

G. Toepassen van andere behandelingsaspecten:

52. Bloedtransfusie
53. Catheteriseren
54. Blaas spoelen
55. Maag spoelen
56. Aseptische wondbehandeling
57. Verwijderen van hechtingen

58. Behandeling bij parasieten

H. Voeding

- 59. Verzorging van voeding/diëten
- 60. Diabetesdieet
- 61. Vermagerend dieet
- 62. Versterkend dieet
- 63. Zoutarm dieet
- 64. Vetarm dieet
- 65. Maagdieet
- 66. IJs voor inwendig gebruik
- 67. Sondevoeding
- 68. Hypermoclyse
- 69. Intraveneus infuus

I. Toepassen van hulpmiddelen

- 70. Ondersteek/urinaal/toiletstoel
- 71. Lucht- waterbed
- 72. Antidecubitus matras
- 73. Dekenboog
- 74. Ruggesteun/blokken
- 75. Föhn
- 76. Infrarode lamp
- 77. Warmwaterzak
- 78. Patiëntenlift
- 79. Brancard
- 80. Rolstoel
- 81. Zuigapparaat
- 82. Zuurstofapparaat
- 83. Verband materiaal
- 84. Disposable materialen

J. Klaar zetten en assisteren bij

- 85. Vaginaal en rectaal toucheren
- 86. Intraveneuze injectie
- 87. Bloedtransfusie

K Voorbereiding en nazorg van patiënt bij onderzoeken

- 88. Endoscopieën b.v. broncho-recto
- 89. Röntgenonderzoek b.v. maag-nieren
- 90. Functieonderzoek bv. hersen/ hart/ long

Overzicht somatische aandoeningen:

- Infectieziekten
- Gezwelvorming
- Ziekten van klieren met inwendige secretie
- Ziekten van het bloed
- Neurologische ziekten
- Hart- en vaatziekten
- Ziekten van de luchtwegen
- Ziekten van het spijsverteringskanaal
- Ziekten van de nieren
- Ziekten van de geslachtsorganen

Ziekten van het beenderenstelsel
Ziekten van de huid
Ziekten van de zintuigen
Traumata
Vergiftigingen